

Metin Türleri - 1

1. İngiliz Hükûmeti, 12 Ağustos'ta İngiltere'nin güney, orta ve doğu bölgelerinde resmen kuraklık ilan edildiğini duyurmuştu. Çevre, Gıda ve Köy İşleri Bakanlığında yapılan açıklamada, son 50 yılın en kurak yazının yaşanması nedeniyle İngiltere'nin yarısından fazlasının kuraklık statüsüne alınmasına karar verildiği açıklanmıştı. Açıklamada, İngiltere'nin 14 bölgesinden 8'inde kuraklık yaşandığı ifade edilmişti.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olabilir?

- A) Haber metni
B) Deneme
C) Anı
D) Köşe yazısı (Fıkra)

2. Dünya üzerinde şu an konuşulan 7 binin üzerindeki dilden yaklaşık 3 bini, 21. yüzyılın sonuna kadar yok olma tehlikesiyle karşı karşıya bulunuyor. "Uluslararası Ana Dil Günü", 2000 yılından bu yana her yıl 21 Şubat günü tüm dünyada kutlanıyor.

Bu haber metninde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ne zaman?
B) Nerede?
C) Niçin?
D) Ne?

3. Bu tür metinlere tekerlemeyle başlanır ve metin tekerlemeyle bitirilir. Olağanüstü varlıklar etrafta dolaşır. Kafdağ'ına çıkılır, gökten üç elma düşer. Kötüler vardır ama hep iyiler kazanır.

Bu açıklamalar aşağıdaki metin türlerinden hangisine ait olabilir?

- A) Anı
B) Fabl
C) Hikâye
D) Masal

4. Aşağıdaki metinlerden hangisi bilgi vermek amacıyla yazılmıştır?

- A) Beklediğimiz tren bir türlü gelmiyordu. Bir aralık ikinci mevki bekleme yerine girmiş hiç konuşmayan yolcular arasında, pencerenin önünde yağmura dalmıştım. Tam bu sırada istasyona bir tren geldi, durdu. Trenin geldiğini gören yolculardan hiç kimse yerinden kalkmamıştı. Ben kalktım. Perona çıktım.
- B) Doğu Ekspresi seferleri özellikle kış aylarında yoğun ilgi görüyor. Doğu Ekspresi'yle, Türkiye'nin 81 ilinden insanlar Ankara-Kayseri-Sivas-Erzincan-Erzurum-Kars güzergâhını görmek için akın akın gelmeye devam ediyor. Doluluk oranı yarıyıl tatili sonuna kadar yüzde yüze ulaşan Doğu Ekspresi, güzergâhta bulunan illerdeki turizmcilerin de yüzünü güldürüyor.
- C) Akşam olunca Ömer Efendi, gişesini kapar. Köprü'nün merdivenlerini uzun, dalgın bir hülya âleminde çıkar. Kendinden altmışar, yetmişer, seksener santim aşağıda insanların üstüne saffet dolu, hüsrân dolu, iyilik dolu gözleriyle bakarak bir tramvay vatmanının yanında iki büküm Beşiktaş'taki evine döner.
- D) Birden yanımızdan başka bir tren, ışıkları ve insanlarıyla büyük bir gürültü içinde yıkılıp düşer gibi geçerek gitti. Bir istasyonda durduğumuz zaman yanımızda bir başka tren durdu. Karşı kompartımanın camı açıldı. Bir yolcuyla burun buruna geldik. Birbirimizi süzüyorduk.

5. Bursa'nın İznik ilçesinde düzenlenen Dünya Göçebe Oyunları'nda çocuklara yönelik etkinlikler yapılıyor. İlk 3'üne Kırgızistan'ın ev sahipliği yaptığı organizasyonun 4'üncüsü, "Gelenekten Geleceğe Bir'iz!" temasıyla etkinlik alanında gerçekleştirilen programlarla sürüyor. İznik Gölü'nün kıyısında 13 branşta 102 ülkeden 3 binin üzerinde sporcunun mücadele ettiği oyunlar, yüzlerce çocuğu da ağırlıyor. Özellikle öğrenci grupları ve aileleriyle gelen çocuklar binicilik, okçuluk ve geleneksel oyunlarla keyifli vakit geçiriyor. Alanda oluşturulan "Çocuk Obası"ndaki sanat atölyelerinde eğlenceli anlar yaşayan, keyifli zaman geçiren çocuklara masallar da anlatılıyor.

Bu parça aşağıdakilerin hangisine örnek olabilir?

- A) Masal
B) Hikâye
C) Haber metni
D) Fabl

Metin Türleri - 1

6. Bir dala konmuştu karga cenapları

Ağzında bir parça peynir vardı

Sayın tilki kokuyu almış olmalı

Ona nağme yapmaya başladı

“Oooo! Karga cenapları, merhaba

Ne kadar güzelsiniz, ne kadar şirinsiniz!”

Bu dizeler aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnek olabilir?

A) Masal B) Fabl C) Anı D) Hikâye

7. Mercan resifleri, derinliği ve renkliliği ile sonsuz okyanus yaşamının ayrılmaz bir parçasıdır. Maalesef yıllar geçtikçe mercan resifleri azalmaktadır. Dünyadaki mercan resiflerinin neredeyse %50’si yok olmuş durumda ve daha fazlasını da kaybetme riski hâlâ sürüyor.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnektir?

A) Hikâye B) Fabl
C) Haber metni D) Masal

8. Bir varmış, bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde... Pire berber iken, deve tellal iken, ben anamın beşiğini tıngır mıngır salları iken... Tıngır elek, tıngır felek demişler. Bir varmış, bir yokmuş; evvel zamanda bir padişah ile padişahın üç kızı varmış.

Bu şekilde başlayan bir metnin türü aşağıdakilerden hangisi olur?

A) Masal B) Fabl
C) Hikâye D) Haber metni

9. Meteoroloji 13. Bölge Müdürlüğü Tahmin ve Uyarı Merkezi tarafından yapılan açıklamada, 21 Ekim gece yarısı ile 23 Ekim Pazar günü saat 09.00 arasında 3 il için hafif zirai don riski bulunduğu belirtilerek “21 Ekim Cuma gününden 23 Ekim Pazar gününe kadar Malatya, Tunceli ve Bingöl illerinin kuzey ilçelerinde ve yüksek rakımlı yerlerde gece ve sabahın ilk saatlerinde hafif zirai don riski bulunmaktadır.” şeklinde uyarı yapıldı.

Bu parça aşağıdaki metin türlerinden hangisine örnektir?

A) Hikâye B) Haber metni
C) Masal D) Fabl

10. Kahramanları hayvanlardan ve cansız varlıklardan oluşan, genellikle sonunda bir ders verme amacı güden metin türüne "fabl" denir.

Buna göre aşağıdaki metinlerden hangisi fabl türüne örnek gösterilebilir?

A) Büyük kubbeli serin Divan, bugün daha sakin, daha gölgeliydi. Pencerelerinden süzülen mavi, mor, sincâbî bahar ziyaları, çinilerinin yeşil derinliklerinde birikiyor, koyulaşıyordu. Yüksek ipek şiltelere diz çökmüş yorgun vezirler, önlerindeki halının renkli nakışlarına bakıyorlar; uzun, beyaz sakalını zayıf eliyle tutan ihtiyar sadrazamın sönük gözleri gayet uzak, gayet karanlık şeyler düşünüyor gibi, mevcut olmayan noktalara dalıyordu.

B) Geçen yazın sıcak bir günü... İki saatten beri bir tepeden Çukurova'yı seyreliyordum. Biraz evvelki ışık bolluğu karşıdaki şehri âdeta seçilemeyecek bir hâle; karmakarışık bir cam, taş, maden yığını hâline getirmişti. Şimdi, güneş indikçe renkler beliriyor, şekiller meydana çıkıyor; şehir, âdeta adım adım yaklaşıyordu. İçime akşam garipliğiyle beraber, bir de korku çökmeye başlamıştı. İki saatten beri devam eden, gecedan önce şehre ulaşamamak korkusu...

C) Günümüzün dünyasında çevre kirliliği, tüm gezegeni tehdit eden boyutlara ulaşmış durumda. Dünyanın birçok bölgesinde insanlar, çevre felaketine karşı korumasız, nükleer tehdit ve radyasyondan habersiz bir yaşam sürmektedir. Bilim insanları ise bu olumsuzlukların devamı hâlinde dünyadaki tüm canlıların ciddi biçimde tehdit altında olduğunu vurguluyorlar.

D) Tavşan böbürleniyormuş, kimse benden daha hızlı koşamaz diye. Bunun üzerine kaplumbağa "Yarışalım o zaman!" demiş. Koşuya başlamışlar. Tavşan epeyce yol aldıktan sonra, "Kaplumbağa zaten beni geçemez, şu ağacın altında dinleneyim." demiş. Kaplumbağa ağır bir şekilde yürümüş, hiç dinlenmeden yol almış. Bu sırada tavşan uyuyakalmış. Tavşan bir ara gözünü açmış. Bir de ne görsün, kaplumbağa neredeyse yarışı bitirmek üzereymiş. Hemen koşmuş ama ne çare, kaplumbağaya yetişememiş. Aldırış etmemenin cezasını çekmiş.